

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Notæ In Notas Willelmi Wendrockii Ad Ludovici Montaltii
Litteras, Et In Disquisitiones Pauli Irenæi Inustæ**

Fabri, Honoré

Coloniæ, 1659

In secundam Epistolam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39536

106. art. 2. ad 2. *auxilii sufficientis* expressam mentionem facit. Moynii distinctiones explodis, quia illas non capis. Mirabile est quorundam hominum ingenium, quibus solemne est, ea, quæ ipsi nesciunt, despiciari: sed ignorantiam suam palam faciunt, dum eam hac arte operire conantur.

In secundam Epistolam.

N O T A I.

Hic gratiam sufficientem explodis, novum *Molinistarum inventum*, *meram Vocem*, prætereaque nihil, titulum sine re, larvam & umbram: * subungere poteras cum Jansenio, monstrum & chimæram; cum Petro Martyre, humanum commentum, & Pelagianum perfugium. Hæc est illa gratia ab omnibus Catholicis admissa, ab hæreticis dumtaxat negata, quos Ducem in hoc Calvinum secutos esse, Duvallius Doctor Sorbonicus docet tom. 1. tract. de grat. quæst. 5. art. 1. Vis autem à Molinistis eam gratiam sufficientem adstrui, quæ suum aliquando effectum sortiatur. O gravem, ô insignem Theologum!

Tum in Thomistas, qui hanc gratiam approbant, ac potissimum in Patrem Nicolai, ejusque *familiam* styli exeris; quod ii, neglecta ordinis sui doctrina, inita cum Jesuitis conjuratione, à S. Thomæ placitis desciverint. Id unum præsertim eniti vidêris, ut Thomistas concites adversus Jesuitas. sed ut in nonnullis ab iis dissentiant, ita cum iis in damnandis vestris erroribus probè consentiant. Crede mihi Wilhelme, Thomistæ gratiam sufficientem admittunt,

* Pag. 22.

quæ proximam agendi conferat potestatem, eo scilicet momento quo quis agere tenetur. Si tecum mihi disputandum esset, proferrem tabulas, auctores adducerem in schola Thomistica facile principes, quales sunt Didac. Alvarez disp. 71. de auxil. num. 2. Cabrera in 3. part. quæst. 18. art. 4. memb. 1. Cumel, Ledesma, Cabezudo, &c. consule opusculum de hoc argumento, accuratè ab Annato amico vestro, & summa fide elaboratum.

Præterea Jesuitæ admittunt quidem gratiam sufficientem, non tamen eam, quæ *aliquando suum effectum sortiatur*, ut per supinam ignorantiam affirmas. quis enim vel rudis tyro ignoret, sufficientem gratiam illam esse, quæ suum effectum habere potest, nunquam tamen habet; efficacem verò, quæ potest non habere, at semper habet? Tu magister es, Dux gregis ipse Caper, & hæc ignoras? quòd autem illam gratiam sufficientem nobis obtrudas, quæ actus imperfectos excitat, turpius erras; cum illa pro iis actibus reverà efficax sit. Sed ad alium perfectiorem spectat, inquires, ad quem tamen voluntatem flectere nequeat, ac proinde voluntas ad agendum satis instructa non sit, nec proximam & plenam habeat agendi potestatem. Illa igitur gratia sufficiens non est. Si mihi tecum res esset, facile demonstratu foret, dari gratiam sufficientem. consule auctores, qui de hoc argumento scripserunt, Suarez, Ripaldam, Annatum, Stephanum Deschamps: non tamen sine magistro. In his enim, quamvis alioquin Theologus, saltem nomine tenus atque in speciem, satis rudem te probas.

Unum tamen breviter innuo, ex Constitutionibus Apostolicis contra Jansenium petitem. Cum quis peccat, Dei que violat præceptum, quod tamen sine
divina

divina gratia fervare nequeat; vel eam gratiam habet, qua scilicet à peccato abstinere possit, vel eâ caret: si habet, & reverà peccat; quis neget, illam merè sufficientem esse? si verò caret; igitur non peccare non potest. Igitur necessariò peccat: quod in tertia propositione damnatum est. Igitur fervare præceptum illi possibile non fuit: quod etiam in prima confixum, & inter hæretica dogmata reputatum. Viden' esse adhuc inter vos, qui, dum gratiam sufficientem explodunt, fulminatas Jansenii propositiones etiamnum defendunt? Quod verò in doctissimam & religiosissimam Thomistarum familiam peccasti, quibus *græculam levitatem*, quæ graviores Theologos non decet, temerè aspergis, non impunè feres. Sed cum illi extraneo patrono ac defensore minimè indigeant; stylum & calamum sustineo.

N O T A I I.

ARenariam clepsydram adhibitam fuisse in confesso Sorbonico, * cui supremus Gallia Cancellarius, jussu Regis Christianissimi præfuit, vehementer doles, & copiosè deploras. Sed res id fieri postulabat; ut aliquis modus vestris declamationibus tragicis, invectionibus plusquam judicialibus, effugiis, nugis, solitisque tumultibus poneretur. Et hîc doctum, eruditum, litteratum agis. In hac quæstione juris, (nam quæstionem facti levissimam, & nullius momenti reputas) tota, inquis, explicanda erat traditio, innumera calumnia redarguenda, & cavillationes diluenda: tandem *actum erat de Molinistis*, qui à Doctoribus Arnaldi defensoribus validissimè urgebantur, & maximâ testimoniorum copiâ *obruantur*. Io triumphe, Wendrocki! ô quàm egregiè,

* Pag. 23.

quam strenuè, quam thrasonicè! Sed cur levissimam reputas quæstionem facti, quæ ad Romani Pontificis auctoritatem pertinet? Fortè illius pondus non sentis: sub quo Jansenius, Arnaldus, Montaltius, aliique damnatæ memoriæ homines æternum gement. Sed de hoc tecum infra; quia centies repetis, & familiaris hæreticorum vox est. Quod verò ad quæstionem juris pertinet; id duntaxat unum enixi estis, ut per tumultum, quod jam aliàs pro votis successerat, confessum dissolveretis, & inconditis clamoribus, quos lixis & calonibus, nunquam tamen Ecclesiasticis Doctoribus condonarem, judiciorum & suffragiorum ordinem confunderetis. Quod autem palmaris illa petulantia compressa sit, & insolens audacia cohibita, ab re profectò doles. *Tanti res non fuit*, inquis. At nisi proxima illa non peccandi potestas adsit, necessario peccatur. Sed hoc dictu hæreticum est. Quod demum subdis, de *formidabili* Molinistarum potentia apud Sorbonam, quibus facile persuadeas, non invenies. Ridebit, credo, ipsa Sorbona.

N O T A I I I.

ANtiquas & jam obductas cicatrices malitiosè refricas. Ut vel inde manifestè appareat, quanto Christianæ charitatis, sectæ hujus reformatæ homines, studio ducantur. Quid de illo, qui seminat discordias inter fratres, in sacro textu legamus, fortè meministi. Quod aliqui auctores fervore disputationis abrepti extra fines Christianæ moderationis tantulum excurrant; cui, amabo te, mirum accidat? nonnulli Thomistæ Jesuitis Massiliensium hæresim, & hi vicissim illis Calvinii errores affinxerunt: sed

sed hinc inde doctissimis responsionibus, inustam notam expunxerunt. Ultra pars melius, sub Judice lis est. Ut autem Thomistas vehementius commoveres; exosum libellum, cui titulus, *Calvinismus religio bestiarum*, sub aspectum reduxisti. Quorsum verò hæc? quis non videt, nisi & ipse bestia sit? at, crede mihi, Willelme Wendrocki, in censu ab auctore illo instituto, ac in ea bestiarum religione, Jansenius vester non postremum locum habuisset; si jam tum illius secta in lucem, vel potiùs in tenebras venisset: & fortè non levem mutandi tituli occasionem præbuisset; sic ergo emenda, *Jansenismus, religio bestiarum*.

Annati librum de scientia media, eodem animo & consilio appellas: ut adversus illum auctorem de Ecclesia ac Theologia benè meritum, Thomistarum animos commoveas. Si veri & æqui amantior esses, ad ejusdem Annati libros diligenter evolvendos, te ac tuos amandarem: quorum lectione, ut doctior, ita fortè aliquando Catholicus evaderes. Sed quid sus ad Minervam & porcus ad gemmas? At cur, amabo, id vitii Jesuitis exprobras, quod Jansenio, Aurelio, & tuis Parochis, quos impensè laudas, familiare est, qui tot errores Jesuitis ac cæteris Theologis moralibus, perperam licèt, affingunt? cur festucam in oculo fratris tui ferre non potes, & trabem in tuo non vides? * Subnectis denique, Ripaldam fateri tom. 2. disp. 113. sect. 9. num. 55. sexaginta Molinae propositiones Romæ in Congregatione de auxiliis fuisse damnatas. Sed nugæ. Quandoquidem Ripaldam laudas, eodem Judice stamus. Quid legis in eadem pagina? *meras fuisse imposturas & calumnias Molinae afflictas*; perge & lege. Pontificio tamen decreto tibi parendum erat.

* Pag. 24.

quo, ne hujusmodi congregationum acta citentur, ritè cautum est: sed te Romana decreta parum, aut nihil movent. Intereà pro his consule Paulum Leonardum, Ripaldam, Petrum à Sancto Josepho, & solutionem quæstionis Historicæ apud Annatum, à quo multa disces, quæ in arte spargendæ festivos sales tuum Montaltium docere possis.

In tertiam Epistolam.

N O T A I.

Censuræ Sorbonicæ, quam *Molinisticam* per jocum vocas, * tum *iniquitatem*, tum *insultatam*, his notis accusas. Sic damnatus reus de judice & lata sententia conqueri solet. Iræ vestræ, ac summæ rerum vestrarum, quæ tunc fuit, desperationi aliquid condonandum. Res ista vos altè pupugit. Durius esset, silentium imponere, ac solitum lamentationis refugium intercludere. Arnaldo factionis vestræ, atque Jansenianæ sectæ coryphæo turpissimam notam inuri, selectum doctorum vestrorum manipulum exauctorari; atque uti membra Sorbonæ putrida ac pestifera rescindi, acutissimi sanè doloris fuit. Nempè quis ignem & cauterium, quis ferrum & novaculam non sentiat? mirum tamen nonnullis accidit, quod censuram illam *Molinisticam* appelles; nisi fortè, quia vos in pistrinum, ad molam asinariam detruxit.

Mox ad Jesuitas orationem convertis, quorum aliquot exercitationes, tum pias, tum gymnasticas seu literarias pro more carpis: Catechismum scilicet, quem in superbo D. Ludovici templo diebus festis Lutetiæ Parisiorum habere consueverunt; in quo pueros & puellas

* Pag. 33.